

การพัฒนาแบบเรียนภาษาไทยพื้นฐานสำหรับผู้เรียนชาวกัมพูชา

Development of A Basic Thai Textbook for Cambodian Learners

บัญญัติ สาลี / Banyat Salee

ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มหาสารคาม 44150, ประเทศไทย

Department of Thai and Eastern Languages, Faculty of Humanities and Social Sciences,
Mahasarakham University, Maha Sarakham 44150, Thailand

Email: banyat.s@msu.ac.th

Received: March 24, 2021

Revised: July 22, 2021

Accepted: August 11, 2021

Abstract

The purpose of this research was to study Thai language learning solution and create a basic Thai textbook. This research was research and development and methodology used was both qualitative and quantitative. The samples in this research included: 48 Cambodian students in Royal University of Phnom Penh and 21 Cambodian students in Mahasarakham University. The results showed that 1. Cambodian students have problems with the consonants, for instance, a consonant /j/ was pronounced as /ŋ/; diphthong vowel such as /i: a/ was pronounced as / i: /; diphthong vowel such as /u: a/ was pronounced as / u: / etc. and tonal conjugation. 2. The problem of using words and word order in sentences including

sorting the wrong words in the sentence. Process of development of basic Thai language textbook for Cambodian people including expert's criticism process, trial of the textbooks and revisions to be used as textbooks for Cambodian learners. Learning achievement based on this textbook through pre-learning and post-learning was found that the mean score from the post-learning achievement test was higher than the average score from the pre-learning test. There was a statistically significant difference at the .01 level.

Keywords : Thai language textbook, Cambodian learners, Thai language for foreigners ,Textbook development

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อสร้างแบบเรียนภาษาไทยพื้นฐานสำหรับผู้เรียนชาวกัมพูชา เป็นงานวิจัยประเภทวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ (Quantitative and Qualitative research methodology) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตชาวกัมพูชามหาวิทยาลัยภูมิพนมเปญ 48 คน และนิสิตกัมพูชาที่เรียนภาษาไทยระยะสั้น มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 21 คน ผลการวิจัยพบว่า 1. นิสิตชาวกัมพูชามีปัญหาเรื่องการออกเสียงพยัญชนะ ได้แก่ ย ญ /jɔ:/ ออกเสียงเป็น ณ /nɔ:/ การออกเสียงสระประสม เช่น สระ เอีย /i:a/ ออกเสียงเป็น อี /i:/ สระ เอือ /u:a/ ออกเสียงเป็น อือ /u:/ เป็นต้น และการผันวรรณยุกต์ 2. ปัญหาด้านการใช้คำและการเรียงคำในประโยค ได้แก่ ปัญหาการเรียงคำผิดตำแหน่ง เช่น คนถูกตี หัวแตก เป็น คนถูกตีแตกหัว เขาล้มขาหัก เป็น เขาล้มหักขา เป็นต้น การสร้างแบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับชาวกัมพูชาที่ผ่านกระบวนการวิพากษ์จากผู้เชี่ยวชาญ ทดลองใช้แบบเรียน และปรับปรุงแก้ไขให้สามารถใช้เป็นแบบเรียนสำหรับผู้เรียนชาวกัมพูชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้โดยอาศัยแบบเรียนนี้ทั้งก่อนการเรียนรู้และภายหลังการเรียนรู้พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภายหลังการเรียนรู้สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบก่อนการเรียนรู้ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : แบบเรียนภาษาไทย ผู้เรียนชาวกัมพูชา ภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ การพัฒนาแบบเรียน

บทนำ

หลักสูตรที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาของไทยส่วนใหญ่เป็นหลักสูตรที่สอนด้วยภาษาไทย ดังนั้น ชาวต่างชาติที่เดินทางมาศึกษาในประเทศไทยจำเป็นต้องเรียนภาษาไทยพื้นฐานเพื่อการศึกษาในหลักสูตรต่าง ๆ ที่ตนเองเลือกเรียน นักศึกษาชาวกำพูชาเป็นชาวต่างชาติกลุ่มหนึ่งที่เดินทางเข้ามาเรียนในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก จากสถิติในปี พ.ศ. 2555 พบว่ามีนักศึกษาชาวกำพูชาที่กำลังศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของไทยกระจายอยู่ตามมหาวิทยาลัยต่าง ๆ จำนวนไม่น้อยกว่า 319 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1 ของนักศึกษาต่างชาติทั้งหมดในประเทศไทย (ข้อมูลในระบบสารสนเทศอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) หากพิจารณาข้อมูลจากโครงการพระราชทานความช่วยเหลือแก่ประเทศเพื่อนบ้านด้านการศึกษาในสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้าฯ สมยามบรมราชกุมารีแล้วมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ สถิติในปี พ.ศ. 2556 มีจำนวนนักเรียนกำพูชาผู้สมัครเข้ารับการสอบคัดเลือก จำนวน 1,400 คน สอบผ่านการคัดเลือกจำนวน 264 คน และนักเรียนทั้งหมดต้องเดินทางมาเรียนภาษาไทยพื้นฐานที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาษาไทยเป็นภาษาหนึ่งที่ชาวกำพูชาให้ความสำคัญและนิยมเรียนกันเป็นจำนวนมาก จากการสังเกตการณ์และประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยแก่นักศึกษากำพูชาทั้งที่เดินทางเข้ามาเรียนในสถาบันการอุดมศึกษาของไทยและในมหาวิทยาลัยภูมินทร์พนมเปญ พบว่านักศึกษากำพูชามีปัญหาทั้งการพูด การอ่าน การฟัง และการเขียน โดยเฉพาะการออกเสียงวรรณยุกต์ พยัญชนะควบกล้ำ และพยัญชนะตัวสะกดบางตัว เช่น เสียงพยัญชนะควบกล้ำ คร /k^hr/ นักศึกษาเขมรส่วนใหญ่ออกเสียงเป็น กร /kr/ เป็นต้น ปัญหาดังกล่าวส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะว่า ระบบเสียงภาษาเขมรมีความแตกต่างกันกับระบบเสียงภาษาไทย บางครั้งนักศึกษากำพูชาจะเลียนเสียงที่เคยได้ยินคนไทยสื่อสารกันอย่างไม่เป็นทางการ บางครั้งยัดเสียงพูดและอ่านเป็นภาษาไทยบางถิ่นไม่ใช่ภาษาไทยมาตรฐาน ทำให้นักศึกษามีความสับสนและมีปัญหาในการสื่อสารภาษาไทยมาตรฐาน

การสร้างแบบเรียนที่สามารถใช้ให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะได้ครบทุกด้านเป็นสิ่งที่ยากยิ่งนัก เนื้อหา (Buasi,1989) นอกจากจะครอบคลุมในทักษะทั้งหมดแล้วยังจะต้องสอดคล้องกับผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับสังคมวัฒนธรรม โดยเฉพาะการเรียนรู้ภาษาไทยของคนกำพูชา นอกจากจะเรียนรู้ภาษาไทยโดยเน้นทักษะแล้ว บางครั้งการใช้ภาษาที่มีรากศัพท์เดียวกัน การยืมภาษา และการบัญญัติภาษาประกอบในการเรียนการสอนก็สำคัญเช่น

เดียวกัน เนื่องจากคนไทยและคนเขมรมีความสัมพันธ์กันมานานานทั้งทางการค้า การสงคราม การเมือง สังคม และวัฒนธรรม อีกทั้งมีอาณาเขตติดกัน จึงมีการแลกเปลี่ยนและยืมภาษากันและกัน คำไทยและคำเขมรหลายคำมีการสร้างคำใหม่โดยใช้ภาษาบาลีสันสกฤต และบางคำในภาษาไทยเป็นคำยืมภาษาเขมร บางคำในภาษาเขมรยืมภาษาไทย เช่นคำว่า จาก /ca:k/ ภาษาเขมรใช้คำว่า ចាក /ca:ʔ/ เป็นต้น มีความหมายเหมือนกัน ออกเสียงเกือบเหมือนกัน แตกต่างเฉพาะเสียงวรรณยุกต์และการออกเสียงพยัญชนะตัวสะกดเท่านั้น ยังมีอีกหลายคำที่มีลักษณะอย่างนี้ เช่น ถนน ตรง อาจ อำนาจ จมูก และตำรวจ เป็นต้น นอกจากนี้คำที่สร้างขึ้นมาใหม่เกี่ยวกับสาขาอาชีพ เช่น คำว่า นายกรัฐมนตรี ภาษาเขมรใช้คำว่า នាយករដ្ឋមន្ត្រី (ถ่ายถอดเป็น นายกรัฐมนตรี อ่านว่า เนีย-ยัวะ-ริวด-ละ-มีวัน-เต็รีย คำนี้ถ่ายถอดตัวอักษรเขียนเหมือนกัน แต่อ่านออกเสียงแตกต่างกัน ลักษณะเช่นนี้ ทำให้คนกัมพูชาบางคนใช้เทคนิคการจดจำคำศัพท์ที่เหมือนกันนี้เป็นส่วนหนึ่งในการเรียนภาษาไทย แต่ก็จำเป็นต้องปรับการออกเสียงให้ถูกต้องตามภาษาไทย ประการดังกล่าวนี้เป็นสิ่งหนึ่งที่จะต้องนำมาพิจารณาประกอบในการเรียนการสอนภาษาไทยให้กับกลุ่มนักศึกษา กัมพูชา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัญหาและการแก้ปัญหาการเรียนการสอนภาษาไทยพื้นฐานสำหรับนักศึกษา กัมพูชา
2. เพื่อสร้างแบบเรียนภาษาไทยพื้นฐานสำหรับสำหรับนักศึกษา กัมพูชา

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยประเภทวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ (Quantitative and Qualitative research methodology) โดยมีขั้นตอน 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนการสำรวจปัญหาการเรียนภาษาไทยของคน กัมพูชาและสร้างแบบเรียน ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้แบบเรียนภาษาไทยพื้นฐานสำหรับชาว กัมพูชา (Tanyong,1985)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตหลักสูตรภาษาไทยระยะสั้น ภาควิชาภาษาไทย สถาบันภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยภูมิคุ้มกันพนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 840 คน และนิสิตชาวกัมพูชาเรียนหลักสูตรระยะสั้น จำนวน 180 คน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม – 30 มิถุนายน 2558

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) กล่าวคือ 1. นิสิตที่สมัครเข้าเรียนในหลักสูตรระยะสั้น มีระดับของสติปัญญาอ่อน กลาง เก่ง คละกัน โดยภาควิชาได้แบ่งผู้เรียน ออกเป็น 18 ห้อง ใช้ห้องเป็นหน่วยในการสุ่มเลือก โดยไม่คำนึงถึงว่าจะเก่ง หรืออ่อน แล้วจับสลากขึ้นมา 1 ห้อง เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 48 คน และการใช้ตารางเลขสุ่ม (Random Table) การจับฉลากได้โดยการเขียนชื่อหน่วยตัวอย่างมาทำฉลากแล้ว 2. นิสิตชาวกัมพูชาที่เป็นนักเรียนโครงการพระราชทานความช่วยเหลือด้านการศึกษาในสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้าฯ หลักสูตรระยะสั้น จำนวน 180 คน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มเรียนที่ 1 จำนวน 21 คน

ผลการวิจัย

1. ปัญหาการเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวกัมพูชา

การสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติมีปัญหาแตกต่างกันไปแต่ละชาติ จากการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาการเรียนการสอน ความต้องการแบบเรียน วิธีการเรียนการสอนสำหรับชาวต่างชาติ พบปัญหาแตกต่างกันไป ในที่นี้จึงนำข้อมูลมาแสดงไว้เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการพัฒนาแบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับนักศึกษาชาวกัมพูชาดังต่อไปนี้

1.1 ปัญหาการออกเสียงพยัญชนะ

1) การออกเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวสำหรับคนกัมพูชามีปัญหาน้อยมาก เนื่องจากเสียงพยัญชนะในภาษาเขมรออกเสียงคล้ายกับเสียงพยัญชนะไทย แต่มีบางเสียงที่คนกัมพูชาออกเสียงแล้วมีปัญหา ได้แก่ ย ญ /jɔ:/ ออกเสียงเป็น ญ /ɲɔ:/

ได้แก่

2) เสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำพบปัญหาในการออกเสียง 3 หน่วยเสียง

ขร /khr/ ออกเสียงเป็น กร /kr/ เช่น ขรุขระ เป็น กรูกระ

พร /phr/ ออกเสียงเป็น พร /pr/ เช่น พร้อม เป็น ปร้อม

พล /phl/ ออกเสียงเป็น ปล /pl/ เช่น พลอย เป็น ปลอย

3) พยัญชนะท้าย พบปัญหาในการออกเสียงดังนี้

เสียง /-k/ ออกเสียง / ʔ / เช่น จัก /cak/ เป็น จะ /caʔ/ จาก /ca:k/ เป็น จาก /ca:ʔ/

เสียง ญ ในภาษาไทยออกเสียงเป็น /-n/ แต่คนเขมรจะออกเสียง ญ /ŋ/ เช่น เพ็ญ /phen/ เป็น เปญ /peŋ/

1.2 ปัญหาการออกเสียงสระ

สระ เอา /ʔaw/ ออกเสียงเป็น อาว /ʔaow/ เช่น เจ้า /câw/ เป็น จาว /caow/

สระ เอีย /ʔi:a/ ออกเสียงเป็น อี /ʔi:/ เช่น เสีย /sî:a/ เป็น ซี /si:/

สระ เอือ /ʔu:a/ ออกเสียงเป็น อือ /ʔu:/ เช่น เชือ /chû:a/ เป็น ชือ /chuw:/

สระ แอ /ʔe:/ ออกเสียงเป็น เอ /ʔe:/ เช่น แพ้ /phé:/ เป็น เพ /phe:/

สระ อัว /ʔu:a/ ออกเสียงเป็น อู /ʔu:/ เช่น ชัว /chû:a/ เป็น ชู /chu:/

การออกเสียงสระภาษาไทยของคนกัมพูชาส่วนใหญ่มีปัญหาในการออกเสียงสระประสม จะออกเสียงเป็นสระเดี่ยว

1.3 ปัญหาการออกเสียงและการผันวรรณยุกต์ไทย

คนกัมพูชามีปัญหาแยกระดับเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทย จะฟังแล้วออกเสียงวรรณยุกต์ในระดับเดียวกัน หรือเปลี่ยนเสียงเป็นวรรณยุกต์อื่น เช่น

ปา	ป่า	ป่า	ป่า	ป่า
/pa:/	/pâ:/	/pâ:/	/pâ:/	/pâ:/

ออกเสียงเป็น

ปา	ปา	ปา	ปา	ปา
/pa:/	/pa:/	/pa:/	/pa:/	/pa:/

หรือออกเสียงสับเปลี่ยนเสียงเป็น

ป่า	ป่า	ป่า	ป่า	ป่า
/pǎ:/	/pǎ:/	/pǎ:/	/pa:/	/pa:/

1.4 ปัญหาด้านการใช้คำและประโยค

1) ปัญหาการเรียงคำในประโยค เช่น

คนถูกตีหัวแตก	เป็น	คนถูกตีแตกหัว
เขาล้มขาหัก	เป็น	เขาล้มหักขา
ไฟดับ	เป็น	ดับไฟ

2) ปัญหาการใช้คำไม่ครบในประโยค โดยเฉพาะคำที่สำคัญในประโยค

เช่น

ผมจะไปตลาด	เป็น	ผมจะตลาด
ดิฉันกำลังเรียนหนังสือ	เป็น	ดิฉันกำลังหนังสือ
หนูเรียนอยู่ปีที่หนึ่ง	เป็น	หนูปีหนึ่ง

3) ปัญหาการใช้คำปนภาษาเขมรในภาษาไทยและใช้คำไม่ถูกต้องใน

ประโยค เช่น

กระต่ายน่ารักมาก	เป็น	กระต่ายซุเพียบหมาก
เขาสวยมาก ๆ	เป็น	เคาชะอาดหมาก ๆ
ฉันนั่งรถยนต์ไปโรงเรียน	เป็น	ชั้นซึรถไปโรงเรียน

4) ปัญหาการใช้คำที่เหมือนกับคำไทยแต่ออกเสียงตามการเขียนของ

เขมร เช่น

ฉันไปวัดทุกวันพระ	เป็น	ฉันไปวัดทุกวันพระ หรือ ฉันไปวัดทุกวันเปรี๊ยะฮ
ถนนนี้ดีมาก	เป็น	ทนี่อล นิส ดี หมาก
นายกรัฐมนตรีไทยเก่งมาก	เป็น	เนีย ยึก รัต มน เตรี๊ย ไทย ดี หมาก
พระสงฆ์ต้องถือศีล	เป็น	เปรี๊ยะฮ ซ้อง ตอง ทื่อ เซ็ล

5) ปัญหาการสื่อความหมายไม่ถูกต้อง เช่น

ผมสามารถขายของที่บ้านได้

เป็น พมอาจขายของที่บ้านตาย

ผมเรียนภาษาไทยได้เพียงเดือนหนึ่ง

เป็น พมเรียนैयाไทยได้แต่เดือนหนึ่ง

เรียนอักษรศาสตร์ไม่มีประโยชน์

เป็น เรียนอักษรชอชาติไม่มีชาระประโยชน์

1.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการออกเสียง

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมานำเสนอเชิงสถิติ โดยเก็บข้อมูลจากนิสิตมหาวิทยาลัยภูมิรินทร์พนมเปญจำนวน 48 คน และนิสิตทุนฯจำนวน 21 คน รวม 69 คน และเนื่องจากการออกเสียงวรรณยุกต์ของกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มชาติพันธุ์เขมรใช้ภาษาที่มีรูปลักษณะแตกต่างจากภาษาไทยและไม่มีเสียงวรรณยุกต์ ในที่นี้จึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์ผลเฉพาะการออกเสียงพยัญชนะและสระ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 การออกเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยว /j/ ญ

เสียงพยัญชนะ	การออกเสียง			
	/j/		/ก/	
/j/ ญ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	7	10.14	62	89.86

จากตารางนี้แสดงให้เห็นว่า การออกเสียงพยัญชนะ ญ เสียงพยัญชนะนี้ไทยออกเสียงเป็น /j/ ของคนเขมรมีจำนวนมากถึง ร้อยละ 89.86 ออกเสียงเป็นเสียง /ก/ และออกเสียงเป็นเสียง /j/ ตามเสียงพยัญชนะมาตรฐานภาษาไทยมีเพียง ร้อยละ 10.14 สะท้อนให้เห็นถึงเสียงพยัญชนะภาษาแม่มีบทบาทและกลุ่มตัวอย่างยังออกเสียงติดสำเนียงภาษาแม่ของตนเอง ส่วนพยัญชนะนอกนั้นพบว่าไม่มีปัญหาในการออกเสียง

ตารางที่ 2 เสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ / k^hr / ขร คร ชมร

เสียงพยัญชนะ	การออกเสียง			
	/ k ^h r /		/kr/	
/ k ^h r / ขร คร ชมร	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
		5	7.25	64

จากตารางนี้แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการออกเสียงควบกล้ำ / k^hr / ในภาษาไทยของผู้เรียนกัมพูชาออกเสียงเป็น /kr/ มีจำนวนร้อยละ 92.75 และสามารถออกเสียงเป็น / k^hr / ตามเสียงพยัญชนะมาตรฐานภาษาไทยมีเพียง ร้อยละ 7.25

ตารางที่ 3 เสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ / p^hr / พร ภร

เสียงพยัญชนะ	การออกเสียง			
	/ p ^h r /		/pr/	
/ p ^h r / พร ภร	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
		3	4.35	66

จากตารางนี้แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการออกเสียงควบกล้ำ / p^hr / ในภาษาไทยของผู้เรียนกัมพูชาออกเสียงเป็น /pr/ มีจำนวนร้อยละ 95.65 และสามารถออกเสียงเป็น / p^hr / ตามเสียงพยัญชนะมาตรฐานภาษาไทยมีเพียง ร้อยละ 4.35

ตารางที่ 4 เสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ /pʰl/ พล ภล

เสียงพยัญชนะ /pʰl/ พล ภล	การออกเสียง			
	/pʰl/		/pl/	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	3	4.35	66	95.65

จากตารางนี้แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการออกเสียงควบกล้ำ /pʰl/ ในภาษาไทยของผู้เรียนกัมพูชาออกเสียงเป็น /pl/ มีจำนวนร้อยละ 95.65 และสามารถออกเสียงเป็น /pʰl/ ตามเสียงพยัญชนะมาตรฐานภาษาไทยมีเพียง ร้อยละ 4.35

ตารางที่ 5 เสียงพยัญชนะท้าย /k/ ก ข ค ฆ

เสียงพยัญชนะ /k/ ก ข ค ฆ	การออกเสียง			
	/k/		/ʔ/	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	1	1.45	68	98.55

จากตารางนี้แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการออกเสียงพยัญชนะท้าย /k/ ในภาษาไทยของผู้เรียนกัมพูชาออกเสียงเป็น /ʔ/ มีจำนวนร้อยละ 98.55 และสามารถออกเสียงเป็น /k/ ตามเสียงพยัญชนะมาตรฐานภาษาไทยมีเพียง ร้อยละ 1.45

ตารางที่ 6 เสียงพยัญชนะท้าย /n/ ณ

เสียงพยัญชนะ /n/ ณ	การออกเสียง			
	/n/		/ŋ/	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	18	26.09	51	73.91

จากตารางนี้แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการออกเสียงพยัญชนะท้าย /ŋ/ ในภาษาไทยของผู้เรียนกัมพูชาออกเสียงเป็น /ŋ/ มีจำนวนร้อยละ 73.91 และสามารถออกเสียงเป็น /ŋ/ ตามเสียงพยัญชนะมาตรฐานภาษาไทยมีเพียง ร้อยละ 26.09

ตารางที่ 7 เสียงสระ /-aw/ เอา

เสียงพยัญชนะ	การออกเสียง			
	/-aw/		/a:w/	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
/aw/	22	31.88	47	68.12

3 จากตารางนี้แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการออกเสียงเสียงสระ /ʔaw/ ในภาษาไทยของผู้เรียนกัมพูชาออกเสียงเป็น เสียงสระ /ʔa:w/ มีจำนวนร้อยละ 68.12 และสามารถออกเสียงเป็น เสียงสระ /ʔaw/ ตามเสียงพยัญชนะมาตรฐานภาษาไทยมีเพียง ร้อยละ 31.88

ตารางที่ 8 สระ /i:a/ เอีย

เสียงพยัญชนะ	การออกเสียง			
	/i:a/		/i:/	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
/i:a/	28	40.58	41	59.42

จากตารางนี้แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการออกเสียงเสียงสระ /i:a/ ในภาษาไทยของผู้เรียนกัมพูชาออกเสียงเป็น เสียงสระ /i:/ มีจำนวนร้อยละ 59.42 และสามารถออกเสียงเป็น เสียงสระ /i:a/ ตามเสียงพยัญชนะมาตรฐานภาษาไทยมีเพียง ร้อยละ 40.58

ตารางที่ 8 สระ /u:a / เอื้อ

เสียงพยัญชนะ	การออกเสียง			
	/u:a /		/u:/	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	28	40.58	41	59.42

จากตารางนี้แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการออกเสียงเสียงสระ /u:a/ ในภาษาไทยของผู้เรียนกัมพูชาออกเสียงเป็น เสียงสระ /u:/ มีจำนวนร้อยละ 59.42 และสามารถออกเสียงเป็น เสียงสระ /u:a/ ตามเสียงพยัญชนะมาตรฐานภาษาไทยมีเพียง ร้อยละ 40.58

ตารางที่ 9 สระ /e:/ แอ

เสียงพยัญชนะ	การออกเสียง			
	/e:/		/e:/	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	15	21.74	54	78.26

จากตารางนี้แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการออกเสียงเสียงสระ /e:/ ในภาษาไทยของผู้เรียนกัมพูชาออกเสียงเป็น เสียงสระ /e:/ มีจำนวนร้อยละ 78.26 และสามารถออกเสียงเป็นเสียงสระ /e:/ ตามเสียงพยัญชนะมาตรฐานภาษาไทยมีเพียง ร้อยละ 21.74

ตารางที่ 10 สระ /u:a/ อัว

เสียงพยัญชนะ	การออกเสียง			
	/u:a/		/u:/	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	12	17.39	57	82.61

จากตารางนี้แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการออกเสียงเสียงสระ /u:a/ ในภาษาไทยของผู้เรียนกัมพูชาออกเสียงเป็น เสียงสระ /u:/ มีจำนวนร้อยละ 82.61 และสามารถออกเสียงเป็น เสียงสระ /u:a/ ตามเสียงพยัญชนะมาตรฐานภาษาไทยมีเพียง ร้อยละ 17.39

2. แนวทางการแก้ปัญหาการเรียนรู้อาษาไทยสำหรับชาวกัมพูชา

ปัญหาการเรียนรู้อาษาไทยสำหรับชาวกัมพูชาที่ได้ยกมากล่าวในหัวข้อข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์และค้นหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างแบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นที่สามารถใช้ในการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนเป็นคนกัมพูชาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสร้างชุดการเรียนรู้อาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวกัมพูชาซึ่งไม่เคยเรียนภาษาไทยมาก่อนเลย โดยแบ่งเป็นชุดความรู้ ดังนี้

2.1 สร้างชุดความรู้และแบบฝึกการออกเสียงภาษาไทย

ผู้วิจัยนำความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการออกเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์เบื้องต้นมาให้ผู้เรียนชาวกัมพูชาเรียนรู้ ฟังออกเสียง โดยเปรียบเทียบกับอักษรเขมร เพื่อให้ง่ายต่อการฝึกออกเสียง อ่านออกเสียง และได้อธิบายเป็นภาษาเขมรประกอบด้วย ตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 11 ตัวอย่างแบบฝึกพยัญชนะไทย

พยัญชนะไทย	การบทรูปสัญลักษณ์		พยัญชนะต้น	พยัญชนะท้าย
ก	ก ไก่	กอ ไก่	k	k
ข	ข ไข่	ขอ ไข่	k ^h	k
ค	อ กล้วย	คอ กล้วย	k ^h	k
ช	อ ชูรส	คอ คน	k ^h	k
ซ	อ ร: ไข่	ซอ ไข่	k ^h	k
ง	ง ไข่	งอ ไข่	ŋ	ŋ

ตารางที่ 12 ตัวอย่างแบบฝึกสระไทย

สระสั้น		สระยาว	
อะ	อัก	อา	ภา
อิ	หิ	อี	หี
อึ	หึ	อือ	หือ
อุ	หุ	อู	หุ
เอะ	เห	เอ	เห

ตารางที่ 13 ตัวอย่างแบบฝึกวรรณยุกต์ไทย

รียัทสัท	หมายเหตุ	กิริยาสัญ	สัง
	┌	สามัญ	ฐานสัท
(ˊ)	└	ไม่เอก	๓
(ˋ)	┐	ไม่โท	สัง
(ˊˋ)	└┐	ไม่ตรี	สูง
(ˋˊ)	┐└	ไม่จัตวา	สัง

2.2 สร้างชุดแก้ปัญหาในการออกเสียง

ผู้วิจัยวิเคราะห์สาเหตุที่ชาวกรุงเทพฯ ไม่สามารถออกเสียงได้แล้วสร้างแบบแก้ไขและฝึกการออกเสียงภาษาไทยให้ถูกต้อง โดยแบ่งเป็นประเด็นเป็น 8 หัวข้อ ดังนี้

- 1) ช่วงเวลาอาหารเช้าตอนปิดเทอม (แก้ปัญหาการออกเสียง พ/ภ-ผ, ฟ-ฝ, ฮ-ห)
- 2) การผจญภัยในวัดพระแก้ว (แก้ปัญหาการออกเสียง ข-ค, ท/ธ-ถ, ช-ส/ช/ศ)
- 3) เพื่อนรักจากต่างแดน (แก้ปัญหาการออกเสียง อักษรนำ)
- 4) หนาวนึ่งที่เชียงใหม่ (แก้ปัญหาการออกเสียง อักษรควบกล้ำ)
- 5) มาปลูกผักสวนครัวกันเถอะ (แก้ปัญหาการออกเสียงสระ)
- 6) ข้ามกำแพง 5 เสียง (แก้ปัญหาการออกเสียงวรรณยุกต์และไทรยางค์)
- 7) บ้านหลังเล็กของบุญ (แก้ปัญหาการออกเสียงพยัญชนะตัวสะกดแม่กแม่กน)

8) วันที่ฝนตกหนัก (แก้ปัญหาค่าการเรียงค่า)

ตัวอย่างชุดคำศัพท์ออกเสียงวรรณยุกต์

ก้วยเดี่ยว	ข้าวสวย	น้ำชา	น้อยหน้า	ลิ้นจี่
กล้วยน้ำว้า	ผ้าไหม	ชาย	ขนมจีบ	เสร์ร้า
วันเสาร์	ซีวิต	ซักซ้า	โต๊ะ	ผ้าห่ม
ฟ้าผ่า	ศิระชะ	ทำน้ำ	กระจก	เหงา
แมวเหมียว	จักรยาน	จระเข้	พ้อนรำ	น้ารัก
แก๊กฮวย	คมขำ	ปีใหม่	เสื้อกันหนาว	หลากหลาย

2.3 การประเมินแบบทดลองเรียน

เมื่อสร้างแบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับชาวกัมพูชาเสร็จแล้ว ได้นำให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินผลแบบเรียน เพื่อจะได้นำไปใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทยต่อไป มีผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ตารางที่ 14 ผลการประเมิน ด้านรูปเล่ม

ข้อประเมิน	คะแนน	\bar{x}	S.D	แปลผล
1. คุณภาพของกระดาษ	22	4.40	0.89	มาก
2. การออกแบบหน้าปก	23	4.60	0.55	มากที่สุด
3. ขนาดรูปเล่ม	19	3.80	0.45	มาก
4. ลักษณะตัวอักษร	20	4.00	0.71	มาก
5. ภาพประกอบในเล่ม	15	3.00	1.00	ปานกลาง
6. การจัดบทและหน้า	21	4.20	0.45	มาก
รวม	120	4.00	0.67	มาก

จากตารางที่ 11 ผลการประเมินหนังสือด้านรูปเล่มคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 5 ท่านได้ประเมินและสรุปรวมผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด และมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดก็คือ การออกแบบหน้าปก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.60$) รองลงมาคือ คุณภาพของกระดาษ ($\bar{x} = 4.82$) และ การจัดบทและหน้า ($\bar{x} = 4.20$) ตามลำดับ

ตารางที่ 15 ผลการประเมิน ด้านเนื้อหา

ข้อประเมิน	คะแนน	\bar{x}	S.D	แปลผล
1. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	23	4.60	0.55	มากที่สุด
2. เนื้อหาถูกต้อง เหมาะสม	25	5.00	0.00	มากที่สุด
3. เนื้อหามีประโยชน์	23	4.60	0.55	มากที่สุด
4. เนื้อหามีความน่าสนใจ	20	4.00	0.71	มาก
5. คำชี้แจงชัดเจน ถูกต้อง	22	4.40	0.55	มาก
6. ความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	22	4.40	0.55	มาก
7. สะท้อนถึงวัฒนธรรม	18	3.60	0.55	มาก
8. แบบฝึกสอดคล้องกับเนื้อหา	24	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม	177	4.43	0.49	มาก

จากตารางที่ 12 ผลการประเมินหนังสือด้านเนื้อหา มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด และมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดก็คือ เนื้อหาถูกต้อง เหมาะสม ($\bar{x} = 5.00$) รองลงมาคือ แบบฝึกสอดคล้องกับเนื้อหา ($\bar{x} = 4.80$) และเนื้อหามีประโยชน์ และสะท้อนถึงวัฒนธรรม ($\bar{x} = 4.60$) ตามลำดับ

2.4 ทดลองแบบเรียน

หลังจากที่ออกแบบเนื้อหาสาระเพื่อการเรียนรู้ภาษาไทยและแก้ปัญหาเสร็จแล้วได้นำไปทดลองสอน โดยมีผลการเรียนรู้จากแบบเรียน ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 16 ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวกำพูชา

คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)	กลุ่มตัวอย่าง n = 30			
	\bar{X}	S.D.	t	p
ก่อน	11.53	1.69	22.63*	.01
หลัง	36.00	1.80		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (P < .05)

ภาพที่ 1 แบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวกำพูชา

สรุป

จากการวิเคราะห์ผลการวิจัย สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1.1 แบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นได้อาศัยปัญหาการออกเสียงและการเรียนรู้ภาษาไทยของผู้เรียนกัมพูชาโดยอาศัยกลุ่มตัวอย่างที่เรียนภาษาไทยในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีจำนวน 48 คน และผู้เรียนภาษาไทยพื้นฐานในมหาวิทยาลัยจำนวน 21 คน เพื่อเรียนรู้ตามแบบเรียนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ประสิทธิภาพแบบเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า แบบเรียนที่พัฒนาขึ้นสามารถใช้เรียนและสอนสำหรับการเรียนรู้เบื้องต้นในระยะ 2 สัปดาห์ได้

1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักศึกษาชาวกัมพูชาโดยอาศัยแบบเรียนนี้ทั้งก่อนการเรียนรู้และภายหลังการเรียนรู้ พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภายหลังการเรียนรู้สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบก่อนการเรียนรู้ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบเรียนภาษาไทยพื้นฐานสำหรับผู้เรียนชาวกัมพูชา ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 หนังสือการพัฒนาแบบเรียนภาษาไทยพื้นฐานสำหรับผู้เรียนชาวกัมพูชา เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นได้รับการตรวจสอบและคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการสร้างแบบเรียนจากการเก็บรวบรวมข้อมูลปัญหาการออกเสียงภาษาไทยจากกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรและไม่สามารถพูดภาษาไทยได้เลย แบบเรียนที่ได้จัดทำขึ้นเหมาะสมกับวัยและประสบการณ์ของผู้เรียนทั้งขนาดของตัวหนังสือมีความเหมาะสมกับวัยและสายตาในแต่ละวัยยังมีแบบฝึกเพื่อเรียนรู้ด้วยตนเองได้ด้วย โดยแบบทดสอบและแบบฝึกผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยหลาย ๆ งานวิจัยที่มีลักษณะเดียวกันนี้ (Phonmani, 2002; Witthayasakphan, 2002, 2006; Phongsatha, 1975; Han-Woo, 1977).

2.2 การศึกษาปัญหาการออกเสียงเพื่อแก้ปัญหาการออกเสียงภาษาไทยสำหรับผู้เรียนกัมพูชาซึ่งทำให้แบบเรียนนี้เกิดความสำเร็จมากยิ่งขึ้น เกิดจากการผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งทางด้านภาษาศาสตร์และการสอน (Naksakul, 1981; Franklin,1970) จึงทำให้ทราบว่า คนกัมพูชามีปัญหาในการใช้ภาษาไทย โดยเฉพาะเสียงวรรณยุกต์ ซึ่งแบบเรียนนี้อาจมีความแตกต่างจากแบบเรียนที่ใช้เพื่อการสอนภาษาไทยสำหรับชาวไทยหรือภาษาไทยเพื่อชาวต่างชาติอื่น ๆ เนื่องจากอาจมีการใช้สัทอักษรในช่วงแรก และมีการดัดแปลงอักษรเขมรเป็นสัทอักษรเฉพาะที่ใช้ในภาษาเขมร เพื่อให้ผู้สอนได้อธิบายการออกเสียงวรรณยุกต์ให้ผู้เรียนกัมพูชาได้เข้าใจในสัญลักษณ์วรรณยุกต์ที่ปรากฏในแบบเรียน แต่หลังจากนั้นผู้เรียนก็สามารถอ่านและเขียนอักษรไทยได้ ก็ไม่จำเป็นต้องใช้สัทอักษรอีก งานวิจัยนี้จึงเป็นคุณูปการในการสอนภาษาเขมรสำหรับผู้เรียนกัมพูชาในระดับต้นหรือเบื้องต้นสำหรับทุกวัยที่ต้องการเรียนรู้

References

- Buasi, T. (1989). **Course Theory: Design and Development**. Bangkok: Erawan Printing. (In Thai)
- Franklin, E. H. (1970). **Cambodian System of Writing and Beginning Reader with Drills and Glossary**. London : Yale University.
- Han-Woo, L. (1977). **A Construction of Thai Textbook on Writing for Korean students in Higher Education Institute**. Chulalongkorn University, Bangkok. (In Thai)
- Naksakul, K. (1981). **Thai Phonology**. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (In Thai)

-
- Phongsatha, A. (1975). **An analysis of Thai textbooks for foreign beginners** (Master's thesis). Chulalongkorn University, Bangkok. (In Thai)
- Phonmani, S. (2002). **Fundamentals of teaching Thai as a foreign language**. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (In Thai)
- Tanyong, H. (1985). **Writing textbooks**. Bangkok: Srinakharinwirot University. (In Thai)
- Witthayasakphan, S. (2002). **A guide to basic Thai language teaching in the Thai education context for foreigners**. Chiang Mai: Ming Mueang Printing House. (In Thai)
- Witthayasakphan, S. (2006). **Teaching Thai as a foreign language**. Chiang Mai: Ming Mueang Printing House. (In Thai)